

2. Особливості розвитку СПА-готелів в Україні. URL: <https://www.turboreferat.ru/turism/osoblivost-rozvitku-spagotelv-v-ukran/174880-875902-page4.html>

3. Тенденції розвитку ринку wellness і SPA в Україні. URL: <https://inventure.com.ua/analytics/investments/tendencii-razvitiya-rynka-wellness-i-spa-v-ukraine>.

4. Перспективи розвитку wellness-індустрії в готельному господарстві України. URL: http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/14216/1/welness_industry.pdf

Грузд А. Р., здобувачка вищої освіти 4 курсу, група Мен-171
Науковий керівник – **Самійленко Г. М.**, к.е.н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

АНАЛІЗ СТАНУ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ УКРАЇНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РОЗВИТКУ

Найбільш зростаюча і прибуткова сфера у розвинутих країнах світу – фармацевтична, вона має ряд особливостей, пов'язана з медициною та її діяльність регулюється державними органами влади.

Питанням, які пов'язані з функціонуванням та управлінням фармацевтичної індустрії, присвячені праці таких закордонних та вітчизняних науковців як Т. Барта, Б. Громовика, Д. Джобера, Р. Куксона, М. МакГрейва, С. Нікуліна, А. Семенова, В. Стародубова, Р. Хендерсона, А. Юданова тощо.

Метою даного дослідження є аналіз функціонування фармацевтичного ринку та обґрунтування перспектив його подальшого розвитку.

У вітчизняній економіці фармацевтична сфера відіграє значну роль та посідає важливе місце, тому що є значним сегментом національного ринку, характеризується глибокою наукоємністю та розвинутою кооперацією, а також в багатьох аспектах визначає та гарантує безпеку країни.

Функціонування фармацевтичного ринку України являє собою продаж лікарських засобів для населення у відносно невеликих кількостях для використання чи споживання, а також придбання і відповідне перетворення лікарських засобів для їхньої подальшої реалізації підприємствами роздрібною торгівлі, спеціалізоване зберігання та розподіл за рахунок мереж аптек, аптечних пунктів тощо, і найголовніше – це виготовлення лікарських засобів та засобів медичного призначення [1].

Сучасний фармацевтичний ринок України включає виробництво: лікарських засобів, дієтичних добавок, лікувальної косметики, виробів медичного призначення, оптових та роздрібних продажів продукції [2].

Серед особливостей вітчизняного фармацевтичного ринку можна зазначити наступні: високий рівень конкуренції, велику імпортозалежність, незначне державне фінансування та велику питому вагу генериків.

Виходячи з даних, які представлені на рис. 1, можна побачити, що в 2019 році в порівнянні з попереднім періодом вітчизняний фармацевтичний ринок зріс на понад 16% в гривні, або більше чим на 23% у доларах. Порівнюючи зі світовим ринком, який зріс на 4,5% можна стверджувати, що динаміка розвитку вітчизняної фармацевтичної індустрії випереджає тенденції розвитку як віддалених країн, так і сусідніх. Проте існує і негативний аспект функціонування даного ринку: 88,2% лікарських засобів були придбані за рахунок коштів населення, тобто держава зі свого боку майже не забезпечила оплату ліків, яка

переважно здійснюється за рахунок населення країни. Такий рівень державної підтримки є вкрай низьким у порівнянні з країнами Європи. Задля подолання ситуації, що склалася, було внесено зміни в Законі України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», які спрямовані на збільшення частки допомоги з боку держави у забезпеченні населення лікарськими засобами та медикаментами. Тобто цей закон гарантує, що кожного року буде схвалений певний пакет медичної допомоги та список лікарських засобів та медикаментів, який фінансується за рахунок державних коштів.

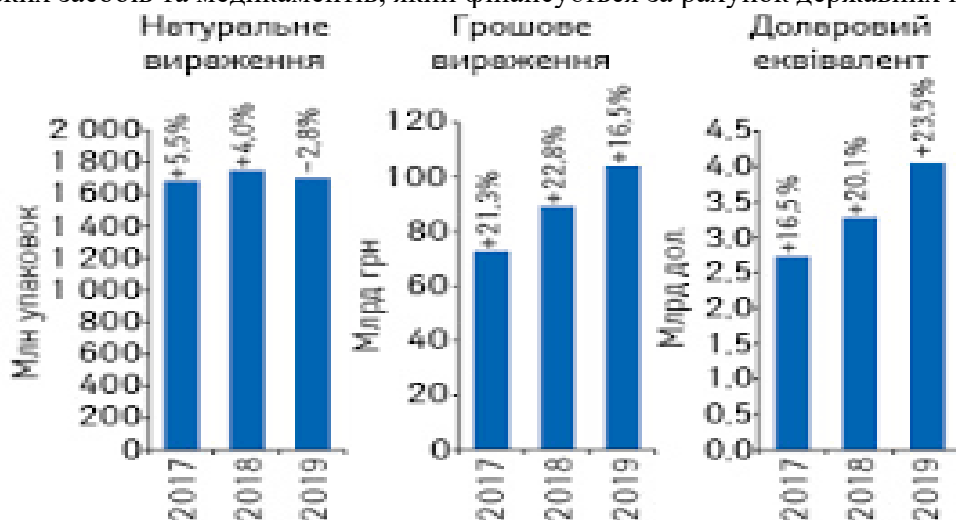

Рисунок 1 – Фармацевтичний ринок України за підсумками 2019 року [3]

Найбільш значущим фактором, який вплинув на розвиток вітчизняного фармацевтичного ринку у 2020-2021 роках, став COVID-19, який слід вважати найбільш важким випробуванням для цієї сфери. Проте за рахунок значних інвестицій, які здійснювалися фармацевтичною індустрією у попередні періоди у технологічність та інноваційність, їй вдалося мінімізувати наслідки пандемії та локдаунів та швидко адаптуватися до нових реалій.

Сьогодні фарма продовжує вкладати кошти в розробку нових препаратів, інновації та диджиталізацію. Так, за півроку 2020 року галузь залучила біля 400 млн. грн. інвестицій, велика частка з яких є власними коштами фармкомпаній [4].

Найбільшою проблемою фармацевтичної індустрії залишається недосконале законодавство, крім того до інших суттєвих проблем слід віднести: складність процедури реєстрації ліків, повторне патентування лікарських засобів та повільне виведення на ринок генериків [4].

В зв'язку з ситуацією, що сьогодні склалася на фармацевтичному ринку України, в 2021 році прогнозується, по-перше, активізація процесів злиття та поглинання, що призведуть до укрупнення гравців фармацевтичного ринку – фармкомпаній; по-друге, локомотивами зростання стануть препарати для лікування COVID-19, його наслідків та ускладнень; по-третє, подальша активізація диджиталізації в даній сфері, по-четверте, відновлення виробництва вітчизняних вакцин може відбутися лише на засадах приватно-державного партнерства.

Отже, вітчизняний фармринок в котрий раз проявляє активні корекційні починання, які потребують як від менеджменту країни, так і від управлінців компаній бути дуже уважними до ризиків, які пов'язані із корекційними змінами та бути готовими до швидких змін та інновацій.

Список використаних джерел

1. Фармацевтична галузь. URL: [<https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/307/farmaceutichna-galuz>].
2. Офіційний сайт газети «Аптека». URL: <http://www.apteka.ua>
3. Що очікує фармацевтичний ринок у 2020 році. URL: [https://biz.ligazakon.net/analitics/193230_regulyuvannya-farmatsevtichnogo-rinku-ukrainskiy-stsenary].
4. Выход из кризиса и диджитализация процессов. Какие изменения ждут украинскую фарму в 2021. URL: <https://daily.rbc.ua/rus/show/vygod-krizisa-didzhitalizatsiya-protsesov-1614333311.html>.

Денисенко Н. І., здобувачка вищої освіти 1 курсу, група ЗМДСп-201
Науковий керівник – **Повна С. В.**, к.е.н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ВПЛИВ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА РОБОТУ ДЕРЖАВНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Державна міграційна служба України (ДМС) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ і який реалізує державну політику у сферах міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів.

Світ швидкими темпами переходить до епохи знань і творчості з інноваційними цифровими технологіями. Нинішній карантин в Україні довів, що не лише майбутнє залежить від переходу на цифрові технології, а й теперішнє, з метою економії часу і підвищення продуктивності, оптимізації та покращення комунікацій, змушує реагувати на зміни та діяти швидко.

Діджиталізація є синонімом інноваційного розвитку у XXI ст. Зголошення нашої країни до діджиталізації закріплено у Стратегії інноваційного розвитку України на період до 2030 р. [1]. Наразі в Україні активно втілюється у життя діджиталізація державних процесів. Час та прогрес не стоять на місці, а відтак – вимоги від суспільства до державних інституцій змінюються з кожним днем. Звісно, що ці процеси часто безпосередньо стосуються і міграційної сфери, особливо зважаючи на те, що одним з ключових завдань Міграційної служби є оформлення і видача громадянам України документів, які посвідчують особу та підтверджують громадянство.

Протягом 2020 р. зусилля Державної міграційної служби були спрямовані, окрім поточної роботи, на діджиталізацію адміністративних послуг. Наразі в ДМС впроваджено 15 електронних сервісів для полегшення оформлення адміністративних послуг громадянам України та іноземцям.

Серед нововведень, які Міграційна служба вже реалізувала, є можливість отримати та внести на чіп ID-картки кваліфікований електронний підпис. Послуга надається безкоштовно в будь-якому територіальному підрозділі ДМС та доступна всім громадянам України, які досягли 18-річчя та вже є власниками ID-карти або планують її невдовзі оформити.

Разом з тим, ДМС активно працює над внесеннями змін до нормативних законодавчих актів, щоб громадяни, які бажають вперше оформити паспорт у формі ID-картки, могли зробити це за місцем звернення, а не за місцем реєстрації, як це задокументовано в діючому